

مشکلات شنایی در کودکان در خودمانده: روش‌های تربیت شنیداری

پدیدآورده (ها) : فیاضی، لیلا

علوم تربیتی :: تعلیم و تربیت استثنائی :: مهر و آبان 1386 - شماره 70 و 71
از 48 تا 56

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/348983>

دانلود شده توسط : عمومی2314 user

تاریخ دانلود : 28/03/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است.
به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوایین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

مشکلات شنوایی در کودکان در خودمانده

روش‌های تربیت شنیداری

لیلا فیاضی / آسیب‌شناس گفتار و زبان

پاسخ‌های عجیب به محرک‌های حسی وجود داشته باشد. تعداد زیادی از پژوهش‌ها نشان داده است که تعدادی از افراد در خودمانده عدم عملکرد حسی در یک یا چند حس زیر دارند: لامسه، تعادل، شنیداری، چشایی، بینایی، بویایی که به صورت حساسیت بیش از حد یا کمتر از حد نسبت به تحریک‌ها می‌باشد. عدم عملکرد حسی مناسب به خصوص مشکلات شنوایی این کودکان عبارت‌اند از:

۱. حساسیت بیش از حد
  ۲. شنوایی دردناک^۱
  ۳. فقدان پاسخ به اصوات خاص
  ۴. ناتوانی در مدولاسیون صداهای خاص که منجر به تحریک بیش از حد می‌شود..
  ۵. تأخیر در پردازش شنیداری
  ۶. پردازش غیر طبیعی صداها در ساقه‌ی مغز و همین طور در مراکز فوقانی تر
  ۷. نابهنجاری‌هایی در حرکت جریان خون مغزی در پاسخ به تحریک شنیداری
- به عنوان مثال: نشانه‌های حساسیت صوتی در کودکان می‌تواند موارد زیر باشد: عدم تحمل صدای ماشین چمن زنی، آتش بازی یا ماندن در اتاقی که تعداد زیادی از افراد صحبت می‌کنند. مشکلات مذکور به اشکال در توجه و مشکلات رفتاری، گفتاری و اختلال زبانی و اشکال در ادراک مربوط هستند.
- نکته بسیار قابل توجه، حساسیت صدایی که به

اختلال در خودمانده^۲ اولین بار در سال ۱۹۴۳ به وسیله دکتر لشوکانر، روان‌شناس کودک، معرفی شد. در چهارمین ویرایش راهنمای در خودمانده^۳ به عنوان یک اختلال رشدی عمیق دسته‌بندی شده است. برای این اختلال سه ویژگی اصلی در این منبع ذکر شده که همگی باید بعد از ۳ سالگی در کودک ظاهر شوند. این ویژگی‌ها عبارت‌اند از: اختلال مشخص در رفتار اجتماعی، ارتباط کلامی و غیر کلامی، فعالیت‌های تخیلی و وجود دامنه محدودی از علایق^۴.

در خودمانده^۵ شدیدترین نوع اختلال ارتباطی در انسان است و کودکان مبتلا به آن از مشکل‌ساز ترین گروه‌هایی هستند که گروه توانبخشی با آنها مواجه می‌شود، این کودکان نقايسص عمدہ‌ای به خصوص در رفتار، گفتار و ارتباط دارند. بخش بزرگی از جمعیت مبتلایان به اتیسم تقریباً نیمی از آنها، خاموش یا فاقد گفتار مفید می‌باشند و قادر نیستند از زبان به عنوان وسیله‌ی اصلی برقراری ارتباط استفاده کنند. افرادی هم که تکلم می‌کنند ممکن است در توانایی شروع مکالمه با دیگران و حفظ و تداوم آن به شدت مشکل داشته باشند یا زبان را به شیوه‌ای خاص یا کلیشه‌ای و تکراری به کار برند. در اختلال در خودمانده^۶ ممکن است مجموعه‌ای از نشانه‌های رفتاری مانند بیش فعالی، محدودیت توجه، پرخاشگری، آسیب به خود و ... وجود داشته باشد. همچنین در این افراد ممکن است

تأثیر تحول در کی، اختلال نارسایی توجه و اختلال‌های دوقطبی استفاده نمود.

سه روش که جهت تربیت شنیداری این کودکان استفاده می‌شود عبارت اند از:

۱. روش برارد AIT^۵
۲. روش توماتی EASE
۳. روش برارد

روش برارد

زمانی که کتاب «صدای یک معجزه» انتشار یافت روش AIT به طور عمومی مطرح شد. خانم استهیل در کتابش درباره‌ی بهبودی احساس و ادرارک مشاهده شده در دختران در خودمانده اش AIT در بعد از ۱۰ ساعت AIT نوشته است، او درمانگاه آقای برارد در فرانسه انجام شده است، او یک پژوهش فرانسوی متخصص گوش، حلق و بینی است. برارد (۱۹۸۲-۱۹۹۳) در کتابش خلاصه‌ای از تجربه‌هایش در مورد ۸۰۰ بیماری که مشکلات شنوایی داشته و او بیش از چند دهه با روش‌های تربیت شنیداری در درمانگاه‌اش درمان کرده است آورده، در میان آنها ۴۸ کودک بهبودی بهتری داشتند و تنها در مورد دختر ایشان گفته شده که از در خودماندگی به طور کامل رهایی یافته است. دکتر برارد معتقد بود که AIT حساسیت صوتی را به وسیله‌ی حذف شنوایی در دنناک کاهش می‌دهد که این از طریق فیلتر کردن، ارایه تمرين‌هایی به گوش، ماساژ گوش داخلی و تحریک واکنش شنیداری گوش میانی صورت می‌گیرد. همچنین AIT از جهت یکپارچه سازی حسن‌ها مورد توجه قرار می‌گیرد که باعث حساسیت یا عدم حساسیت یک یا چند حسن می‌شود. AIT می‌تواند صرفاً یک اثر آرامشی را ارایه دهد و این عقیده وجود

طور اختصاصی در بعضی از فرکانس‌ها وجود دارد به عنوان یکی از علایم کودکان و بزرگسالان در خودمانده شناخته شده است. این علامت در نشانگان ویلیام هم مشاهده می‌شود (۹۵ درصد این بیماران این علامت را از خود نشان می‌دهند). علل حساسیت به صداها عبارت اند از:

۱. صداهای بسیار بلند
۲. ضربه به گوش (ترومای گوش)
۳. ترومای ساقه مغز

۴. اثرهای جانبی داروها

۵. ناکافی بودن ماده‌ی معدنی منزیوم در سال ۱۹۶۴ انجمن پژوهشی کودکان در خودمانده بیش از ۱۷۰۰۰ پرسشنامه (فرم E-۲) از والدین این کودکان در سراسر جهان جمع‌آوری کرد. اطلاعات آن نشان می‌دهد که تقریباً ۴۰ درصد از کودکان در خودمانده تعدادی از نشانه‌های حساسیت صوتی را نشان می‌دهند.

در خودماندگی شدیدترین نوع اختلال ارتباطی در انسان است و کودکان مبتلا به آن از مشکل‌سازترین گروه‌های هستند که گروه توانبخشی با آنها مواجه می‌شود

از این رو روش‌های تربیت شنیداری^۶ در جهت کمک به این کودکان به وجود آمد. افراد در خودمانده نسبت به موسیقی و آهنگ و حتی نسبت به قرائت قرآن و اذان توجه و علاقه خاصی نشان می‌دهند. در روش‌های تربیت شنیداری از موسیقی جهت نیل به اهداف مورد نظر درمان استفاده می‌شود. علاوه بر در خودماندگی از تربیت شنیداری می‌توان برای درمان نارساخوانی، ناتوانی یادگیری،

بیمار باید ده ساعت نوار گوش بدهد. این ده ساعت نوار بین ۱۰ الی ۲۰ روز به گوش بیمار خواهد رسید. هر جلسه ۳۰ دقیقه به طول می‌انجامد و هر روز دو جلسه‌ی درمانی برگزار می‌شود. حداکثر بلندی در جلسه‌های گوش دادن، ۸۵dB است. بعد از پایان پنج ساعت نوار یعنی ده جلسه شناوی بیمار دوباره ارزیابی شده تا فیلترها تنظیم گردند. اگر بیمار دارای اشکالاتی در گفتار و زبان باشد بلندی صدا را در گوش چپ کاهش می‌دهند زیرا معتقدند این کار رشد زبان در نیمکره‌ی چپ را تحریک می‌کند. در ابتدای انجام AIT توصیه می‌شود که گوش شنوونده به علت امکان مشکلاتی نظری عفونت گوش میانی یا جرم زیاد بررسی شود. به علاوه آزمون شناوی برای بیماران انجام گیرد تا اگر احیاناً مشکلاتی در گوش میانی و داخلی آنها وجود دارد، مشخص شود.

دو مطالعه جهت مشخص نمودن تأثیر AIT در کودکان درخودمانده انجام شده است:

۱. در اولین مطالعه که در سال ۱۹۹۱ انجام شد^۷، ادلسونو^۸ ریلمند^۹ شانزده درخودمانده در محدوده سنی ۴ الی ۲۱ سال را انتخاب کردند. ۸ نفر از آنها در گروه آزمایش (AIT دریافت کردند) و ۸ نفر دیگر در گروه کنترل قرار گرفتند که موسیقی AIT دریافت نکردند. قبل و بعد از انجام آزمون‌هایی نیز انجام شد. آزمون‌های مقدماتی شامل: (A) Air conduction audio metric testing (B) Frequency discomfort test (FDT)
۲. آزمون دوم شامل ۱۶ تن خالص از ۲۰ HZ تا ۲۰ KHZ می‌باشد که از طریق گوشی و باشد ۸۰dB برای هر تن به مدت ۱۰ ثانیه به گوش بیمار می‌رسد. اگر بیمار به هر کدام از این تن‌ها با علامت نارضایتی پاسخ گوید آن تن متوقف می‌شود. این آزمون قبل و بعد از انجام AIT برای بیمار انجام می‌شود.

دارد که AIT شنیدن را یکنواخت و بهبود رفتار را باعث می‌شود.

دستگاهی که دکتر برارد اختراع کرد به Audio kinetron مشهور است. در آمریکا هم اکنون از مشابه دستگاه فوق استفاده می‌شود. نام این دستگاه Audio tone trainer/enhance است.^۹

این دستگاه به یک ضبط صوت متصل شده و صدا را از طریق هدفون به گوش بیمار می‌رساند. در مرحله‌ی اول: اصواتی با فرکانس‌های انتخاب شده به گوش بیمار می‌رسد.

در مرحله‌ی بعد مدولاسیون موزیک به کمک افزایش و حذف متناوب صدا و بسم و زیر کردن خروجی صورت می‌گیرد. بر روی یک محور near-random در دامنه‌ای از ۲S تا ۲۵۰ mil/s دوره‌هایی در یک جای مشخص به وسیله اجرای موزیک تنظیم می‌شود. در واقع موزیک انتخاب شده بر روی نوار یا CD ضبط می‌شود. از موسیقی‌های ریتمیک عمومی، pop , rock , jazz و پایه‌ای و .... استفاده می‌شود. فرکانس‌هایی با دامنه‌ی وسیع در حدود ۱khz انتخاب می‌شوند، از تست راه هوایی برای مشخص کردن فرکانس‌های ویژه (قله‌ها)ی که کودک ممکن است خیلی شدید بشنود استفاده می‌شود. اگر قله‌های شناوی وجود داشته باشد باید آنها را از بین برد. در واقع وظیفه AIT حذف همین قله هاست. برای پی بردن به این موضوع که بیمار احتیاج به قرار دادن فیلتر دارد یا خیر، همان طور که قبل^{۱۰} گفته شد باید آزمایش شناوی سنجی صورت گیرد.

برای مقایسه دو دستگاه، باید گفت Audio kinetron دارای هشت فیلتر در فرکانس‌های HZ ۷۵ تا ۸۰۰ HZ است اما Audio tone trainez دارای ۱۴ فیلتر در این فرکانس‌های است.

پرسشنامه حساسیت شناوی HSCS شده است. در اولی صدای خالص از طریق هدفون ارایه می شد و در دومی والدین به ارزیابی حساسیت کودکشان نسبت به صدای های مختلف جواب می دادند. برخلاف انتظار مانه در PID و نه در HSQ کاهش در حساسیت به وجود نیامد، با توجه به یافته های مثبت در FAPC و ABC ممکن است AIT به دلایل دیگری روی یافته های حساسیت صوتی تأثیر داشته باشد. در واقع یافته ها تأکید می کنند که AIT ممکن است نه فقط بر آنهایی که حساسیت زیاد شناوی دارند بلکه بر طیف وسیعی از بیماران تأثیر مثبتی داشته باشد. بنابراین هیچ نوع تغییر چشمگیری در دقت یا حساسیت شنیداری افراد پدید نیامد که این مورد برخلاف انتظار ادلسون، ریمند و برارد بود. تغییر های رفتاری به وسیله والدین گزارش شد هر چند هیچگونه ارتباطی بین تغییر های رفتاری به وجود آمده و AIT وجود نداشت ولی این تغییر ها به وجود آمده است که عبارت اند از:

۱. کاهش در زمان پاسخگویی به محرك نام برده شده
۲. توانایی پذیرش هدایت کلامی بدون استفاده از حرکت های فیزیکی
۳. افزایش توانایی پیگیری دستورهای چندگانه
۴. افزایش آواسازی
۵. افزایش شروع برخورد با دیگران
۶. افزایش توانایی اختصاصی کردن توجه به یک موضوع یا فعالیت در میان سایر فعالیت ها
۷. افزایش توانایی برخورد با مشکلات پزشکی
۸. افزایش توانایی پذیرش خدمات رایج دندانپزشکی، بینایی سنجی و ...
۹. کاهش پرخاشگری، کج خلقی، رفتارهای تکراری و بیش فعالی

۳. آزمون هوش غیر کلامی (Toin-2) که توانایی انتزاع بینایی بیمار را می سنجد.

۴. پرسشنامه ها که توسط والدین باید تکمیل شود.

الف) سیاهه های رفتارهای انحرافی (ABC) که شامل ۵۸ سوال بوده و مثل پرخاشگری، رفتار کلیشه ای، آسیب رساندن به خود و ... می شود.

ب) سیاهه های مشکلات شناوی فیشر (FAPC) که شامل ۲۵ سوال بوده و در برگیرنده گوش دادن، ادراک و توجه می باشد.

ج) پرسشنامه حساسیت شناوی (HSCS)

د) مقیاس های تخمینی کانر: شامل ۹۳ سوال است . مشکلات رفتاری گوناگون از قبیل ، وسوسی از حد ، رفتارهای اجتماعی / اضطراب وغیره را سوال می کند. ارزیابی هر ماه و به مدت ۶ ماه انجام گرفت.

AIT می تواند صرفاً یک اثر

آرامش را ارایه دهد و این عقیده وجود دارد که AIT شنیدن را یکنواخت و بیبود رفتار را باعث می شود.

توجه: اثرهای AIT سه ماه پس از اتمام آن نمودار می شود و حداقل سن AIT مشخص نمی باشد. چندین سال دکتر برارد سن ۴ سالگی را حداقل سن AIT می دانست اما اخیراً ۳ سالگی را برای انجام AIT توصیه کرده اند.

نتایج حاصل از اولین پژوهش

پس از انجام AIT پیشرفت جزیی در میزان شناوی و کاهش یا از بین رفتن قله ها مشاهده شد. حساسیت شناوی با PID^۱ سطح آستانه ناراحتی و

روش قابل اطمینانی پاسخ نمی دهد.
در حالت سوم «هیچ قله‌ای» در مورد کسانی که
قله شنیداری در ادیوگرامشان دیده نمی‌شد و هیچ
ناراحتی در FDT^{۱۱} نشان نمی‌دهند استفاده می‌شود. در
نتایج حاصل از این تحقیق به صورت زیر گزارش
شد:

- ✓ برخلاف انتظار استفاده از فیلتر نتیجه بهتری را
نسبت به تنظیم بدون فیلتر نمی‌داد.
- ✓ سه ابزار AIT نتایج مشابه ای (از جهت تغییرات
رفتاری) ارایه دادند.
- ✓ برخلاف انتظار بین حساسیت صوتی پیش از
AIT و پیشرفت رفتاری در نتیجه AIT، یافت نشد.
- ✓ بنابراین برارد و کلارک اظهار می‌کنند که فیلتر
کردن می‌تواند اختیاری باشد. لازم به ذکر است که
موزیک در خلال ۱۰ ساعت گوش دادن حتی اگر
فیلتر نشود، زیر و بم می‌گردد. به هر حال مطالعه‌ها
ادامه دارد و در حال پیشرفت است.

✓ روش توماتی Audio-psycho – phonology (APP) یک علم چند وجهی است که وجود ارتباط
بین امکان شنیدن یا گوش دادن، دیدگاه‌های
روان‌شناختی و کنترل گفتار یا زبان را تصدیق
می‌نماید.

دکتر توماتی، پزشک، روان‌شناس و آموزگار
فرانسوی معتقد بود که سلامت APP، شیوه‌ی
توماتی و فن‌آوری مربوطه (گوش الکترونیکی)
می‌تواند به طور عمیق بر گفتار و یادگیری اثر
بگذارد. نتایج حاصل از این روش:

۱. افزایش انرژی
۲. تعادل حرکتی بهتر
۳. عواطف متعادل
۴. تمرکز و تحریک و انگیزش بهتر
۵. ارتباط اجتماعی بهتر

۱۰. افزایش به یاد آوردن روال چیزها و درک
بنابراین دومین پژوهش (۱۹۹۱-۱۹۹۳) در سطح
وسعی تری صورت گرفت در این پژوهش به ناچار
به اطلاعات گروه کنترل پژوهش پیشین تکیه شد. در
این مطالعه موارد زیر مورد ارزیابی قرار گرفت:
  - ✓ آیا AIT حساسیت صوتی را کاهش می‌دهد؟
  - ✓ آیا استفاده از فیلتر در طی جلسه‌های گوش دادن
AIT مفید است؟
  - ✓ آیا چندین ابزار AIT موجود به طور برابر تأثیر
دارند؟
  - ✓ از ۴۴۵ کودک در خودمانده در محدوده سنی
۴-۴۱ سال استفاده شد که از این میان ۳۵۹ مرد و ۸۶
زن وجود داشت.
  - ✓ بیماران به طور تصادفی از یکی از سه ابزار AIT
استفاده می‌کردند.

1. Berard's Ears Education and Retraining system

2. Audio Kinetron

3. Audio tone Enhancer / trainer

همچنین بیماران از یکی از پنج حالت فیلتر شدن
استفاده می‌کردند.

دو حالت اول «فیلتر شدن قله‌ها» نام داشت و از
فیلتر برای از بین بردن قله‌های شنیداری (شناوی
در دنایک) که در ادیوگرام ظاهر شده بود استفاده شد.
در سه حالت دیگر از فیلتر استفاده نشد اما از
موسیقی استفاده شد.

در حالت اول این بخش که «قله‌ها امانه فیلتر»
نام دارد بدین معنا که قله‌ها وجود دارند اما از فیلتر
استفاده نشده حتی اگر ادیوگرام بیمار شناوی
در دنایک را نشان دهد.

در حالت دوم که «نه ادیوگرام نه فیلتر» نام دارد
برای بیمارانی استفاده می‌شود که سنجش شناوی به

۸. در مهارت‌های حرکتی و وضعیتی
۹. پایین آمدن سطح انرژی (کم شدن انرژی)
۱۰. بسیاری از ناتوانی‌های یادگیری از ناتوانی در گوش دادن منشأ می‌گیرند.

طبق نظر توماتی اشکال در گوش دادن به شرط آن که منشأ عضوی نداشته باشد عموماً مبدأ روان‌شناختی دارد و در بسیاری از بیمارانی که توماتی آنها را معاینه کرده بود، تاریخچه‌ای در اوان زندگی وجود داشت که بیماران مذکور در مقابل پذیرش تحريك‌های خاص محیطی مقاومت نشان داده و آن تحريك‌ها را نمی‌پذیرفند (به خصوص تحريك‌های زبانی را). این عوارض ناشی از جدایی از مادر در سنین کودکی، محیط خانگی از هم گسیخته، استفاده از حالت‌های عاطفی و جسمی، اشکال در تولد و حاملگی بود.

این کودکان ترومای عاطفی یا فیزیکی و یا هر دو مورد را تجربه کرده بودند. در حین وقوع ترومای بیمار برای محافظت از خود راه ورود اطلاعات را به خود بسته بود و این امر عملأً ممکن است، در این حالت ماهیچه‌های گوش میانی، با حالت آرام باقی می‌ماند لذا راه (انتقال) صدا بسته می‌شود، متاسفانه گوش مانند چشم نیست تا دوباره باز شود، اگر ماهیچه‌های گوش میانی به مدت طولانی غیرفعال

خط مشی زندگی یک نفر توسط زبان و آواهای مربوطه تعیین می‌شود و این نیز با توانایی گوش دادن کامل می‌شود. دکتر توماتی بعد از ۴۵ سال تحقیق به نتیجه‌ای رسید که امروز آن را قانون اثر توماتی می‌نامیم. قانون اثر توماتی از این قرار است: یک فرد تنها قادر به تولید مجدد اصواتی است که قادر به شنیدن آنها می‌باشد. لذا هر تغییری در گوش بلafasle در صورت تأثیر می‌گذارد.

قانون دوم: اگر گوش آسیب دید قادر شود فرکانس‌های از دست رفته یا تغییر کرده را بشنود، آنگاه این فرکانس‌ها فوراً و به طور ناهمیارانه در صورت تولید شده توسط وی ذخیره خواهد شد.

قانون سوم: تحریک کنترل شده می‌تواند گوش دادن به خویشن و آواسازی را تغییر دهد.

تفاوت گوش دادن و شنیدن

شنیدن یک عمل انفعالی دریافت صدا و گوش دادن یک توانایی فعال، هدفمند و مورد علاقه برای شنیدن بعضی از صدایها و شنیدن صدایهای دیگر است. کلید حل معملاً میل اشتیاق به ارتباط است. اشکال در گوش دادن می‌تواند نتیجه یک حادثه، استرس و یا موارد دیگر باشد.

علایم (یا نتایج حاصله از) اشکال در گوش دادن :

۱. اشکال در دامنه‌ی توجه
۲. اشکال در زبان و صوت
۳. اشکال در مرکز
۴. اشکال در تمیز شنیداری
۵. اشکال در توالی
۶. اشکال در روانی گفتار
۷. اشکال در خواندن و نوشتن و نارسانخوانی ^{۱۲}

باقی بمانند تونوسته (شلی) خود را از دست می‌دهند در این حالت صدایها به طور ناصحیح و غیردقیق دریافت شده و در نتیجه همان طور هم مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. در نتیجه از گوش دادن ممانعت بعمل می‌آید.

برنامه‌ی توماتی برای آموزش «گوش دادن»

برنامه‌ی وی دو مرحله دارد:

۱. تربیت شنیداری (دریافت)
۲. تربیت صوتی - شنیداری (بیان)

مرحله‌ی اول باعث باز شدن^۳ گوش می‌شود و مرحله‌ی دوم روی صوت و کیفیت آن و ثبیت (فرآیند) خوب گوش دادن کار می‌کند.

شنیدن یک عمل انفعالی دریافت صدا و گوش دادن یک توانایی فعال، هدفمند و مورد علاقه برای شنیدن بعضی از صدایها و شنیدن صدای دیگر است

برنامه فوق شامل گوش دادن به اصوات موسیقی و صوتی از طریق گوش الکترونیکی^۴ است (این فن آوری مربوط به روش توماتی است). اصوات موسیقی و صوت مذکور از لحاظ الکترونیکی دستکاری شده‌اند و این اعمال از طریق تقلیل فرکانس‌های بم انجام می‌گیرد.

برنامه تربیت «گوش دادن» مانند پنج مرحله‌ی رشد گوش دادن به قرار زیر است:

۱. پیش از تولد: انفعالی بوده و شامل فرکانس‌های زیر غربال شده است.
۲. تولد صوتی^۵: این مرحله نیز انفعالی است و فرکانس‌های بم تر هماهنگ مشابه آنچه که در هنگام تخلیه مایع از گوش میانی پس از تولد رخ می‌دهد.

روش توماتی

این روش اکنون در ۱۸۰ مرکز و مؤسسه در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد. این روش یک روش بالینی و آموزشی است که توانایی گوش دادن را در فرد تقویت کرده بهبود می‌بخشد و بر ارتباط، کنترل، آوازه‌سازی، تصور از بدن، کنترل حرکتی و وضعیتی تأثیر می‌گذارد. این روش در سه سطح عمل می‌کند:

۱. سطح عملکردی
۲. سطح هیجانی
۳. سطح ارتباطی

مزایای روش توماتی

۷ این روش توانایی گوش دادن را ارزیابی می‌کند.

۷ این روش دستگاه شناوی را تحریک می‌کند.

۷ انگیزش لازم برای گوش دادن را فراهم می‌آورد.

۷ کنترل صحیح صوتی - شنیداری را تقویت می‌کند.

۷ محیط لازم برای گوش دادن را فراهم می‌آورد.

۷ وابستگی صوتی - گوشی لازم برای دریافت و بازنمود گفتار توسط فرد را تقویت می‌کند.

با کمک روش دکتر توماتی گوش به مرحله‌ای می‌رسد که قادر می‌شود تا تفاوت بین صدایها را

گوش می‌دهد و مطابق با روش برآرد بعد از ۵ جلسه کاهش بلندی صدا در گوش چپ جهت تحریک نیمکره چپ صورت می‌گیرد. روش Ease بسیار شبیه به روش برآرد است از این جهت که دیسک شامل موسیقی تنظیم شده می‌باشد اما فیلتر باند باریک ندارد و تفاوتی که این روش با روش برآرد دارد از نظر مدت زمان گوش دادن است در این روش محدودیتی از جهت مدت زمان گوش دادن وجود ندارد و اگر دوره طولانی هم به CD گوش داده شود اثر منفی بوجود نمی‌آید.

طبق گفته مولر^{۱۰} ریس انسیتو شناوی-بینایی، بیش از ۳۰۰ کودک در

جهان به دیسک فشرده گوش می‌دهند و والدینشان اثر مشتبی را گزارش داده اند اما مطالعه تجربی که تأثیر دیسک و حد مطلوب زمان گوش دادن را تأیید کند وجود ندارد. AT با استفاده از روش Ease شیوه نوینی در سطح جهان می‌باشد. اولین بار در سال ۱۳۷۶-۷۷ در کلینیکی در تهران این شیوه بر روی تعدادی از کودکان در خودمانده ایران انجام شد.

متأسفانه هیچ گونه درمان قطعی با صد درصد بهبودی برای این کودکان یافت نشده است، این می‌تواند نشان دهنده اهمیت بسیار ارایه شیوه‌های درمانی جدید و بررسی کارایی آنها باشد که بتواند کمک شایانی به جامعه، پزشکان و والدین این کودکان بنماید، به امید آن روز.

۳. پیش زبانی: شامل زمزمه یا همهمه کردن، می‌شود.

۴. زبان و تکرار کلمه‌ها و عبارت‌ها

۵. خواندن با صدای بلند

در مرحله‌ی اول و دوم بیمار روزانه دو ساعت به صوت غربال شده (شامل وزارت و صوت مارش) گوش می‌کند. در این حالت وی مشغول بازی

کردن، درست کردن پازل، حتی خوابیدن یا حرف زدن با دیگران است.

در مرحله‌ی ۳ و ۴ و

۵، بیمار وزوز یا همهمه می‌کند، کلمه‌ها و عبارت‌های تکرار می‌کند، در واقع در این

مرحله بیمار به کمک گوش الکترونیکی که صدای را اصلاح می‌کند صدای‌های غربال شده را تکرار می‌کند. در همین حال به گوش دادن غیرفعال نیز ادامه می‌دهد.

این برنامه سی جلسه و هر جلسه به مدت دو ساعت ادامه پیدا می‌کند. کودکان در خودمانده معمولاً جلسات بیشتری خواهند داشت.

روش Ease

سومین روش تربیت شنیداری می‌باشد. در این روش بیمار به یک CD از طریق گوشی می‌دهد. مدت هر Ease یک ساعت است و شامل ۱۹ قطعه آهنگ مختلف می‌باشد که مطابق با برنامه‌ای خاص در ۲۰ جلسه ۳۰ دقیقه‌ای بیمار از طریق گوشی به آن

زیرنویس‌ها:

1. Autism
2. kaner 19 43 & kanner , Rodiaes & Ascendent 1972 . Minshev psy to , 1988
3. painful hearing
4. Auditory training
5. Electronic Auditory stimulation Effect
6. ASHA, Nov , (1995) Auditory integration training
7. Journal of Autism and development disorders 'vol 25. No.11' 995.
8. Edelson
9. Rimland
10. pure tone Discomfort (PTD)
11. frequency discomfort test
12. Dyslexia
13. openear
14. electronic ear
15. Sonic birth
16. Moller

مرکز تحقیقات کاپیویر علوم اسلامی

منابع:

فیاضی بارجینی ، لیلا ، بررسی کارآبی AT در کودکان اتیستیک ۱۲-۴ سال پایان نامه کارشناسی ، علوم پزشکی ایران ، دانشکده توانبخشی ۱۳۷۶-۷۷ .

Rimland and Stephen M.Edelson , feb , (1995) Brief Report , J-Autism

ASHA, Nov , 1995 , Auditory integration training

SAIT , the sound connection , vo.l3 , No.4 , 1996

Rev - Disord

Auditory stimulation compact Disc Available

Auditory training : A parents perspective .

Healing music

Large scale Research study (1991-1993)

Pilot study (1991)

News letter of the Autism society of America , Inc , witer (1992-93).